

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

Formanden skriver	side 2
Årsmødet 2014	side 3
Program for årsmødet	side 4
Årsmødeegnen	side 5
Klovborg I/S	side 6
Støvringgård og kloster	side 8
Rævhede Naturprodukter	side 10
Et tilbageblik med tanker på miljøet	side 11
Om slægtsgårdskredsene	side 14
Nyt fra kredsene	side 14
Guld på gaden	side 16

Tidsskrift for
Dansk Slægtsgårdsforening

Februar-marts 2014

Nr. 428 - 70. årgang

*Den historiske perle ved Randers fjord, Støvringgård,
besøges på fortunen til årsmødet.*

SLÆGTSGÅRDEN

LÆR AF FORTIDEN - LEV I NUTIDEN - VIRK FOR FREMTIDEN

Stiftet 5. juli 1941

www.slaegtsgaardsforeningen.dk

Forretningsfører:

Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, tlf. 59 27 59 77.
E-mail: imhan@post.tele.dk

Ejendomsconsulent:

Chefconsulent
Michael Munthe Fog
Landboforeningen Gefion
Fulbyvej 15, 4180 Sorø
tlf.: 57 86 53 00
mmf@gefion.nu

Chefrådgiver Skat
Poul Hjorth
LandboMidtØst
Asmildklostervej 11, 8800 Viborg
Tlf. 87 28 22 00 / mobil 29 99 57 24

Hovedbestyrelsen:

Formand:
Peder Mouritsen
»Sædding Storgård«
Kvongvej 40, Sædding,
6830 Nr. Nebel - tlf. 75 28 73 21
p.mouritsen@sikmail.dk

Næstformand:
Karen Jacobsen
Melbyvej 3, 5610 Assens
tlf. 64 71 23 60
kj@osterbygaard.dk
(Formand: Fynskreds)

Jens Brogaard Jensen
»Maglehøjgård«, Hammerbakke 3
4050 Skibby, tlf. 47 52 99 18
jbj@gefion.nu
(Formand: Nordsjællandskreds)

Mogens Frigaard,
»Frigård«, Yppernemøllevej 10,
Nyker, 3700 Rønne, tlf. 56 96 30 02
mogens.frigaard@dlgtele.dk
(Formand: Bornholmkreds)

Karen Andersen,
»Baungård«, Vollerupvej 70, 4400 Kalundborg
tlf. 59 50 20 13
ok@dlgpost.dk
(Formand: Vestsjællandskreds)

Knud Pedersen
Kildemosegård
Egeskovvej 18, 4700 Næstved
tlf. 55 44 51 17
kgkildemosegaard@privat.dk
(Formand: Sjælland Syd.)

Mogens Høge Hansen
»Hjørnegård«, Lundbyvej 25, Ønslev,
4863 Eskilstrup - tlf. 54 45 46 25
(Formand: Lolland/Falster kreds)

Jens M. Knudsen
Kalmargårdparken 1,
Marstrup
6100 Haderslev
tlf.: 74 57 51 65
jens@kalmargaard.dk
(Formand: Haderslevkreds)

Chr. A. Krogh
Majbølvej 17,
6470 Sydals.
tlf. 74 41 53 12
(Formand: Det sydlige Sønderjylland)

Jens Ulrik Tarpgaard
»Tarpgård«, Tarpvej 13,
Vedersø
6990 Ulfborg,
tlf.: 21 42 13 83
tarpgaard@ofir.dk
(Formand: Ringkøbingkreds)

Steffen Buch Juul
Jægergården
Høllundvej 6,
Høllund,
7100 Vejle.
Tlf: 75 86 54 93.
svend-juul@hotmail.com
(Formand: Vejle kreds)

Anne Lis Ladefoged
»Ingvorstrup Hovedgård«
Ingvorstrupvej 7, Revn,
8500 Grenå,
tlf: 86 30 17 77
(Formand: Århuskreds
og Arkivudvalget)

Gunhild Olesen Møller,
»Bronzehave«, Strædet 38,
7990 Øster Assels.
Mobil 23 32 92 10.
(Formand: Midtjysk kreds)

Niels Holger Fisker,
»Mosegården«
Nøragervej 3,
Gelstrup
9240 Nibe.
Tlf.: 98 35 13 39
(Formand: Himmerlandskreds)

Niels Ole Volhøj
»Volhøj«
Bettevej 38,
V. Tversted,
9881 Bindslev
tlf. 40 89 74 92
enovolhøj@mail.dk
(Formand: Vendsysselkreds)

Formanden skriver:

Med dette blad følger indbydelsen til årsmødet, årsmødets program og tilmeldingskupen. Vendsysselkredsen har lagt et stort og solidt forarbejde og fundet en god ramme for selve mødet samt tilrettelagt en både interessant og alsidigt program for de to dages udflugter. Jeg kan kun sige, at der venter os nogle rigtig gode oplevelser.

På generalforsamlingen skal vi besluttes os til, hvad vi vil med Dansk slægtsgårdsforeningen. Sidste år åbnede jeg for diskussionen om foreningens fremtid, vi havde nogle interessante tilkendegivelser, og nu har man haft et år til at drøfte spørgsmålet lokalt. Den direkte anledning til at spørgsmålet er blevet rejst er, at medlemstallet går jævnt tilbage. Vi havde i 1968 2498 medlemmer og i 2013 var det 1354. Det koster at drive foreningen, selvom det gøres økonomisk forsvarligt. På et tidspunkt når vi den økonomiske smertegrænse. Sidste år sagde jeg, at ingen andre end landbruget har lukket så mange af deres egne foreninger, tænk på mejerier, brugser, forsamlingshuse o.s.v. Al ting har en tid, men når tiden ændrer sig, så må vi også tage konsekvensen. Mejerierne og brugsforeningerne blev nedlagt med hjernen og ikke med hjertet. På samme måde står vi med afgørelsen om Slægtsgårdsforeningens fremtid.

I vedtægterne står: "Foreningen kan ophæves, dersom dette vedtages på to ordinære årsmøder eller flertallet af medlemmerne skriftligt kræver det." Det betyder, at vi i år skal tage en beslutning, således at forarbejdet til generalforsamlingerne 2015 og 2016 er gjort. Jeg håber, at rigtig mange vil deltage i årsmødet, således at beslutningen om Dansk Slægtsgårdsforenings fremtid bliver taget på et bredt grundlag.

Peder Mouritsen.

Adresseændringer

bedes meddelt foreningens sekretær:
Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv
Tlf. 59 27 59 77

Slægtsgårdsarkivet:

Landbrugsmuseet,
Gl. Estrup, Randersvej 4,
8963 Auning,
tlf. 86 48 48 16, fax 86 48 41 82
E-mail:
arkiv@slaegtsgaardsforeningen.dk
Åbningstid: onsdag kl. 11-15.

Der er gratis adgang til arkivet,
når man til billetsalget i porten oplyser,
at man kun skal på arkivet.

Arkivarer:

Else Skovbo Jensen,
Kløvervej 5,
8850 Bjerringbro. Tlf.: 86 68 40 47.

Inge Nissen
Tåsingegade 22 st. tv.,
8200 Århus N.
Tlf: 86 10 43 31 / 23 74 10 37.

Redaktion:

Ole G. Nielsen
Bøgeparken 25 B
4241 Vemmelev
Tlf. 24 93 34 12
OleGN@mail.tele.dk

Nr. 429 udkommer omkring
den 20. april 2014.

Eftertryk tilladt med kildeangivelse.

Tryk: Jannerup AIS
Ndr. Ringgade 74
4200 Slagelse
Tlf. 58 52 52 22
jannerup@jannerup.dk

Årsmødet 2014

Årsmødet 2014 er efter indbydelse fra Vendsysselkredsen henlagt til Tylstrup kro, og kredsbestyrelsen har tilrettelagt et interessant program. Vi begynder lørdag formiddag hos brødrene Anders og Henrik Bach, Ny Vrå bioenergi og fortsætter til Klovborg ved Øster Brønderslev, det er et stort, moderne kvægbrug som tilhører Lars Pedersen og hans søn Niels Pedersen. Efter vi har set os om på gården venter frokosten. Det er udendørs servering af en gris fra grillen. Så kikker vi på Brønderslev Rododendronpark og kommer til Tylstrup kro, hvor eftermiddagskaffen venter. Så afholdes generalforsamlingen og der er tid til omklædning før aftenfesten.

Søndagen begynder med gudstjeneste i Ajstrup kirke og derefter fortæller sognepræst Karin Mikkelsen om kirken og dens prægtige inventar. Vi fortsætter til Rævhede Naturprodukter, hvor Jimmy Havgaard har indrettet slagteri og butik en sin gård. Vi ser bestanden af bl. a. rådyr, vi hører om salget af kød fra alle slags hjortearter og gæster gårdbutikken. Besøget afsluttes i gårdens showroom, hvor der serveres frokost baseret på delikatesser og specialiteter, som fremstilles på og forhandles fra gården.

Så serveres kaffe og årsmødet er afsluttet.

Forturen

Den traditionelle fortur for fredagen vil også i år udgå fra Rosengård ved Ringsted med opsamlinger på Fyn og i Midtjylland.

På grund af den lange afstand fra Ringsted til Tylstrup kro, er der kun et besøgsmaal, men til gengæld er det perlen ved Randers Fjord, den gamle herregård Støvringgård, der i mange år var en mild stiftelse for frøkener af de 5 øverste rangklasser.

Nu er hovedbygningen indrettet til 9 boliger for ældre mennesker, men de smukke sale og stuer samt klosterkirken er bevaret, og vi oplever de smukke stuer og sale samt kirken. Der bliver tid til en tur i parken og et kikk på avlsgården.

En jævn - men dog mættende - frokost serveres før besøget på Støvringgård..

Dagen program slutter med middag på Tylstrup kro.

Se program for årsmødet og praktiske oplysninger på næste side.

Tilmeldingsblanket på side 15.

60 år

Den 7. marts har Himmerlandskredsens formand, Niels Holger Fisker, 60 års fødselsdag.

Niels Holger Fisker er ejer af slægtsgården Mosegården i Gelstrup ved Nibe. Gården har i to omgange været i familiens eje helt tilbage til Niels Holgers tipoldeforældre. Men efter et kort ophold i ejerskabet købte hans morfar gården tilbage i starten af det 20. århundrede.

Niels Holger er stoppet med at have malkekvæg på gården. Han bibeholdt sin store interesse gennem flere år, at arbejde med de gamle dyreracer, såsom kødkvæg af den gammel husdyraser Jysk Gråbroget kvæg. Danske Landsvin. Sorte jyske heste. Og han har også interesse i Danske Landhøns, samt Svaber duer. Niels Holger indrømmer at dyrene bringer ham stor glæde, og at arbejde med dem er hans store lyst.

Gennem de senere år har Niels Holger haft tid til at renoveret sine bygninger, blandt andet stuehuset samt bygget en ny hestestald. Men i de senere år er Nibes byudvikling rykket tættere på Mosegården, så Niels Holger har afstået en del af jorden til byggegrunde.

Alle som har kendt Niels Holger gennem mange år, ved han er en stabil og troværdig person, vi altid kan stole på. Det har også bevirket at han har været med i flere ting bl.a. Nibe Rideklub, været i byrådet for Venstre, Hestekøreforeningen, og nu som kredsformand for Dansk Slægtsgårdsforenings Himmerlandskreds.

Dog er der en ting som fødselaren sætter stor pris på og det er at køre med brudepar i fin vogn. Også studenterkørsel og kørsel med turister, når der er forskellige arrangementer i Nibe by. Her er det mest de danske oldenborgere der er spændt for vogn.

Fødselaren ønskes tillykke med dagen.

Betaling af kontingent for 2014

Kontingentet er uændret 250 kr.

Vi er gået bort fra at udsende girokort.

I stedet bedes kontingentet indbetalt til konto i Nordea reg.nr. 2190 konto nr. 6446 418 988

Medlemsnummer bedes anført.

Nummeret står på bagsiden af dette blad samt på udsendte breve.

*Med venlig hilsen
Inger M. Hansen*

Rejsen til Bornholm

Nu er der en mere rimelig pris på turen til Bornholm, som blev omtalt i decembernummeret.

Prisen pr. person i dobbeltværelse er 3.875 kr., og i denne pris er alle måltider og entreer.

Tillæg for enkeltværelse er 600 kr.

Tilmelding til Inger M. Hansen 59 27 59 77 eller imhan@post.tele.dk

Program for årsmødet 2014

Fredag den 30. maj 2014

Kl. 08.00 Afgang fra "Rosengaard", Kirkevej 26, Kværkeby, 4100 Ringsted

Opsamling i Vissenbjerg, Fredericia Banegård og efter behov.

Frokost, hvor vi spiser vores medbragte boller på en rastepads.

Kl. 13.00 Støvringgård Kloster, Støvringgårdvej 73 A, 8930 Randers NØ
Middag på Tylstrup kro, hvor der er værelser til alle.

Lørdag den 30. maj 2014

Kl. 10.00 Afgang fra Tylstrup kro

Kl. 10.15 "Ny Vraa" Bioenergy ved Anders og Henrik Bach, Gl. Vraavej 31, 9382 Tylstrup.

Kl. 11.45 Besøg hos Niels og Lars Pedersen, "Klovborg", Taksvej 45, Øster Brønderslev, 9700 Brønderslev.

Efter rundvisning er der frokost.

Kl. 14.00 Brønderslev Rhododendron Park, Nørregade 41, 9700 Brønderslev.
Gunnar Vestergaard vil fortælle om parken.

Kl. 15.30 Kaffe på Tylstrup Kro.

Kl. 16.00 Årsmødet åbnes officielt på Tylstrup Kro, Tylstrupvej 36, 9382 Tylstrup

Kl. 18.30 Festmiddag på Tylstrup Kro

Dagsordenen for årsmødet:

1. Sang og velkomst.
2. Valg af dirigent.
3. Formanden, Peder Mouritsen, aflægger beretning, herunder beretning om medlemsbladet.
4. Formanden for Slægtsgårdsarkivet, Anne Lis Ladefoged, aflægger beretning.
5. Beretningerne drøftes.
6. Fremlæggelse af regnskab og budget.
7. Valg af formand.
8. Valg af revisorer.
9. Mødested for årsmøderne 2015 og 2016.
10. Eventuelt.

Søndag den 1. juni 2014

Kl. 09.00 Gudstjeneste i Ajstrup Kirke, Ajstrupvej 13, 9381 Sulsted

Efter gudstjenesten fortæller præsten, Karin Mikkelsen, om kirken

Kl. 11.15 Besøg hos "Rævhede Naturprodukter" ved Jimmy L. Havgaard
Sandmosevej 84, 9440 Aabybro

Efter rundvisning er der frokost og efterfølgende kaffe og kage.

Herefter er årsmødet slut, og vi kører hjem med afsætning, hvor vi samlede op.

Mødeudgifter:

Der skal på forhånd betales for:

Lørdag:

Frokost på "Klovborg" 150 kr.

– tilskud fra foreningen 80 kr., i alt 70 kr.

Eftermiddagskaffe med kage 75 kr.

Festmiddag på Tylstrup kro

(tre retter, inkl. et glas skænket hvidvin og kaffe)

335 kr. – tilskud fra foreningen 300 kr., i alt 35 kr.

Søndag:

Frokost og besøg hos "Rævhede Naturprodukter"

130 kr. – tilskud fra foreningen kr. 70 kr., i alt 60 kr.

Overnatning:

Der er overnatning på Tylstrup kro, inkl. morgenmad

Dobbeltværelse pr. person, lørdag-søndag, 300 kr.

Enkeltværelse pr. person, lørdag-søndag, 500 kr.

Dobbeltværelse pr. person, fredag-søndag, 600 kr.

Enkeltværelse pr. person, fredag-søndag, 1000 kr.

Fortur, fredag:

Der vil blive fortur fra Sjælland med bus.

Buskørslen 850 kr.

Frokostbolle m.m. 50 kr.

Besøg på "Støvring Kloster" 75 kr.

inkl. kaffe og kage ved bussen

Middag på Tylstrup Kro, (2 retter og kaffe) 235 kr.

Samlet pris pr. person i dobbeltværelse 2.050 kr.

Tillæg for enkeltværelse 400 kr.

Afbud:

Eventuelle afbud meddeles **straks** til Inger M. Hansen, hvis betaling skal undgås.

Årsmødeegnen

Tylstrup kro

Rammen om årsmødet i Vendsyssel bliver Tylstrup kro. Den gamle landevejskro er den perfekte ramme for os, her kan vi bo, spise, holde selve generalforsamlingen og feste. Kroen nøjagtige alder kendes ikke, men på kroens hjemmeside står at der har været krohold i 350 år.

Krohold eller gæstgiveri var to forskellige ting. En kro var et sted, hvor lokalbefolkningen kom for at drikke og nyde godt selskab. Gæstgiveriet var et sted, hvor rejsende kunne overnatte og købe daglig mad.

Den ældste kendte lov, der skulle organisere gæstgiveriet langs de danske veje, er fra marts 1283. Vi kender ikke noget til gæstgiveriernes opkomst efter denne lov. De første holdbare oplysninger om gæstgiverier er fra slutningen af 1400-tallet, men derfor kunne de godt være der.

Klostrene har altid fungeret som gæstgiverier, og efter reformationen blev det borgerne i købstæderne, som måtte påtage sig værtskabet. På landet tilfaldt opgaven præsterne. Indtil kong Christian den Fjerdes tid overnattede kongen også hos private borgere.

Den private udlejning havde det problem, at det ikke gav den rejsende sikkerhed for at finde logi, for borgerne bestemte selv, hvem de ville tage ind.

I løbet af 1600-tallet udvikledes samfærdselsmidlerne i takt med den eksisterende trafik. Regeringen påbød ved forordning af 5. marts 1695, at magistraten i alle større købstæder skulle lade indrettet offentlige værtshuse. Påbuddet omfattede også købstæder der lå ved postruterne. Samtidig afskaffedes systemet med de private gæstgiverier, idet forordningen gav de offentlige værtshuse eneret på at logere rejsende, endvidere fik gæstgiverne ret til bl. a. ølbrygning, brændevinsbrænden og bagning af rugbrød samt salg af øl, vin og brændevin.

Det er sådan et historisk sted, der er rammen om årsmødet.

Brønderslev Rhododendronpark

Parken blev anlagt i 1994 i en allerede eksisterende park fra 1890. Den er derfor omgivet af 100 år gamle bøgetræer, ligesom søen er en del af parken.

Parken er på 7 ha og er meget unik, idet den består af over 10.000 rhododendronplanter fordelt på ca. 129 arter.

Parken er den største af sin art i Nordeuropa.

Brønderslev

Brønderslev er Danmarks næststørste købstad, for købstadsrettighederne fik den først i 1921. I århundreder hed landsbyen Vester Brønderslev. Det var en stor landsby med 27 gårde, men i 1832 begyndte den at vokse, som følge af, at en ny landevej mellem Hjørring og Aalborg gik forbi stedet. Da jernbanen mellem Frederikshavn og Aalborg åbnede i 1871, fik Brønderslev egen station, og udviklingen begyndte for alvor at tage fart i byen med skabelsen af et jernstøberi, bryggeri (1875), teglværk (1883), mejeri, apotek, sygehus (1896), metalvarefabrikker, slagteri (1911) og en stor skole.

Store Vildmose

Store Vildmose var oprindeligt tørt land, der var dyrket helt op i jernalderen, men fra ca. 1500 f.kr. begyndte en mosedannelse på baggrund af klimaforandringer, og jernalderbønderne blev fortrængt fra området. Mosen voksede med tiden til en stor sammenhængende højmoser på ca. 50 km², og det er i det område vi kommer til i forbindelse med årsmødeudflugterne.

Staten opkøbte store dele af Vildmosen fra 1920'erne og frem til 1950'erne, og et større afvandingsprojekt startede. De opkøbte arealer blev med tiden udstykket til statshusholdningsbrug. Dermed blev størstedelen af mosen drænet og opdyrket. I dag er kun rester af den oprindelige højmoser tilbage i de vestlige og nordlige rande af Vildmosen.

Højmosedannelsen starter med, at et område forsumper på grund af klimaændringer (koldt og vådt) kombineret med at afvandingsforholdene er dårlige - i Vildmosen på den flade terræn af den tidligere havbund fra stenalderne. En kærmoser dannes, evt. med sumpskov. I det næringsfattige miljø indfinder visse tørvemosser (Sphagnum) sig hurtigt, og ved deres vækst hæves terrænet i mosen. På et tidspunkt bliver mosen så høj, at forbindelsen til grundvandet bliver afbrudt, og mosens planter optager nu kun vand og næring fra regnvand. Højmosen er dannet.

Klovborg I/S

Et af besøgsstederne på lørdagens udflugt er det store kvægbrug Klovborg I/S ved Øster Brønderslev.

Selskabet ejes af fader og søn, Lars og Niels Petersen. Klovborg I/S består af 1045 ha, og der er 1100 køer.

Lars er gift med Lis og de bor på Klovborg. Niels er gift med Joan, og de bor på Lykkegård.

Klovborg er en besøgs gård. Her kommer skoler, foreninger og andre interesserede grupper, og man er meget åben overfor lokalsamfundet.

Klovborg I/S

Om gården Klovborg og dens omfattende landbrug fortæller Lars Petersen:

Klovborg er beliggende syd for Ø. Brønderslev i kanten af Vildmosen og derfor med megen lav jord.

18. august 1976 overtog vi Klovborg fra en driftig landmand som gennem 11 år havde opbygget ejendommen fra 11 ha til 45 ha, og øget kostalden fra 8 køer til 62 køer, gennem hårdt og målbevidst arbejde, men nu havde lyst til at prøve noget andet i en alder af 48 år.

Jeg var næsten færdig driftsleder fra Bygholm og Lis på vej til at blive farmaceut i København.

På trods af en meget varm sommer var der stadig gang i markerne og vi kunne køre i de mest lavt liggende marker, der var på ejendommen. Tingene gik vores vej, og vi fik fyldt godt op med produktionen gennem de første år og dermed fik gang i vækst tankerne.

70 køer i 1978 var det dobbelte af gennemsnittet, men 180 kunne nu give et andet liv med ansatte og en bedre hverdag.

September 1979 blev den nye kostald indviet, Niels var da et halvt år og deltog interesseret fra barnevognen. En ny vej var startet med løsdrift og malkestald, og et foderbord med kæde og begrænset ædeplads havde set dagen lys, køerne trivedes og vi var stolte over den sejr, det var at kunne få et sådan anlæg i gang. Jeg var lige fyldt 25 år og Lis havde fast arbejde og indtægt fra apoteket i Brønderslev. Lis arbejde har altid været et stort plus for Klovborg både menneskeligt og økonomisk.

1981 var året, hvor Danmark havde de højeste renter og nettet blev strammet omkring os, vi øgede produktionen

til 210 køer og hev os igennem til renterne faldt i 1982. En oplevelse, som min far sagde, alle burde prøve, den at mangle likviditet, det glemmer du aldrig. Det var også året hvor Klaus blev født og nu havde jeg 2 fremtidige landmænd i kikkerten.

Dræning har altid været en del af Klovborg, og i 1983 blev det første store projekt startet, hvor 25 ha vest for ejendommen blev gjort dyrkningssikre, senere har vi lagt mange km dræn i vore marker. Tingene kørte videre, og ved mælkekvoternes indførelse i 1984 var vi oppe på 230 køer og en mælkeproduktion, der gjorde, at vi kom ind med god kvote, anlægget passede bedre til 200 køer end 230 og kvoten gjorde at vi blev sat ned med 8 %.

Firserne kørte videre med kvoterne og en stigende pris, som var betalingen for indførelsen af kvoten. Det gik ind til 1989, hvor vi også var blevet en del af MD, efter at Nordjysk mejeriselskab blev en del deraf. Det gav 25 øre ekstra. 2 år, og det er de år, hvor indkomstskatten virkelig begyndte at true os. Det var også de år, der var mange jordfordelinger i området og vores areal sneg sig op på 80 ha. Gitte og Ellen kom i 1986 og 1987 og den komplette familie var etableret.

1987 var også året hvor vi startede op med bærme fra Spritfabrikken, vores start med biprodukter som gav en del udfordringer med og få det til at fungere. Samarbejdet med Spritten kom til at give os en masse gode oplevelser, bl. a. ved at komme til at kende de forskellige snapse, men så sandelig også den kontakt vi kunne give dem til landbruget, og så de gange hvor vi har brugt dem som sponsor for ting her eller noget vi har deltaget i. Spritproduktionen stoppede i 2012 og dermed ikke mere bærme.

Den statiske produktion passede os ikke, og der var tegninger fremme om svinestald og fårehold.

Fårene kom til og de 100 moderdyr holdt nogle år, men selv om jeg havde prøvet at arbejde med får i New Zealand, blev det aldrig den store succes.

Køerne var det primære, derfor ændrede tingene sig ved at naboen mod syd, Poul Schumacher, ville sælge ejendommen, efter 3 måneder og en kasse X-mas gik handlen igennem med overtagelse på min fødselsdag 12. april 1991. Vi fik mere kvote og blev beriget med et bygningsset mere.

Laden, som var lavet i enden af kostalden, med tanke om at

den kunne blive stald, blev indrettet i 1992, efter at der var bygget en ny lade i forlængelse det nuværende staldanlæg. Den første nye gylletank blev lavet i 1989, det gyldne år og grundet de nye kapacitetskrav, vi måtte ikke længere køre gylle ud året rundt.

Nu gik det stærkt. Næste nabo, Erik Johansen, meldte sig som sælger af deres ejendom, den måtte vi have, og nu havde vi jo plads til flere køer, en ejendom som omkransede vores marker med et godt bygningsæt og en fin besætning, som hurtig blev afsat til fine priser.

Bygningssættet på Granvej var godt og blev indrettet til 500 fedesvin, vi kørte selv produktionen i 12 år, og lejede stalden ud derefter. 2011 blev bygningssættet solgt med 2 ha. Det gik godt. I 1995 var malkestalden blevet for lille. Den fornyedes med en 2 gange 16 side by side malkestald. Kvoten strammede stadig, så i 1997 købte vi en fjerneejendom i Hollensted, kun for at få fingre i kvoten, som oven i købet blev toldet. Vi havde ejendommen i tre år, og det gik næsten lige op, hvis det ses med positive briller.

Produktionen gik fremad, og i 1999 kom den næste ejendom til. Igen for at få mere kvote denne gang dog uden at den blev toldet. En ret forsømt ejendom med en masse plastik, vi drev den 4 år og solgte så til naboen. Det gav 2 vindere, vi var glade for at komme af med den, og han var glad for at få den.

2001 havde vi behov for mere kostald, og lavede en parallelt med den vi havde, byggeriet startede

11. sep. 2001! (Dagen hvor de to tårne i New York blev angrebet, og der kom en ny terrordagsorden.) Vi kørte videre med samme staldopbygning og mål, men måtte dog skifte Strankokæden ud med et nyt Mullerup foderanlæg, kæden kunne ikke nå så langt og vi havde behov for at køerne kunne passere igennem foderbordet flere steder.

Masser af plads og vi var oppe på godt 400 køer, en fin størrelse og der var kommet 4 pladser mere i malkestalden så der nu var en 2 gange 20. Det var også det år vi begyndte med majs igen, efter nogen forkølede forsøg i midt firserne. Den kom til at presse helsæden ud, men sådan har der jo været nogle skift igennem tiden.

Niels var godt i gang med landbrugsuddannelsen og havde ønske om og blive selvstændig, hvilket passede fint ind i vores plan, der kan jo næsten ikke opnås noget bedre end at næste generation har lyst til det samme, som du selv har beskæftiget dig med, 2004 blev han færdig som agrarøkonom fra Dalum, og fik straks arbejde på Djursland som kopasser, men med lyst til at få noget selv når chancen bød sig.

Nytår 2004 /2005 gik det stærkt, Niels overtog Lykkegård, og vi købte Fossevangen. På en gang var jordarealet fordoblet, og kotallet øget med 270 køer. Køerne på Fossevangen blev dog solgt efter 3 måneder, det var Holstein, og vi har jersey, hvilket giver lidt konflikt med malkestald og båse ved de ikke er samme størrelse. Der blev dog indkøbt nogen jersey så Klovborg kom op på knap 500 køer, og Fossevangen blev ændret til kvie opdræt.

Lykkegård havde også Holstein, og båsene var mere passende til jersey, vi snakkede om det i efteråret 2005, 3 uger efter var det klart, en landmand ved Tårs havde købt naboen med jersey, men ønskede Holstein, og ved Pandrup var der en som stoppede. Dagen startede med 150 Holstein og sluttede med 200 jersey, det gør det også nemmere med opdrættet, når det er samme slags. Alle kalve kommer her til og på Fossevangen når de er ca. 7 måneder, og tilbage igen omkring en måned før de kælver.

2006 kom Mosegården ind i billedet og blev en del af vores I/S, der er 165 ha og på det tidspunkt 160 Holstein køer

på ejendommen. Mosegården ligger i vildmosen og har næsten hele jorden som spagnum, som er godt til kartofler, vi lejer derfor noget jord ud til det hver år. Køerne blev også byttet til jersey, og der er nu 265 jersey køer i stalden. 2007 var det så Engbrogård, 65 ha og 100 køer der trængte til en ny ejer, vi solgte dem hurtigt og bruger nu stalden til de sen drægtige kvier, 165 kan der være i kostalden. Alle de andre gamle bygninger har vi fjernet, de var virkelig sanerings modne. Det var også en ejendom som trængte til dræning og få ryddet op i plastikken, men ellers en meget harmonisk ejendom, som passer fint ind i vores fremtid.

1. juli 2008 kom så Vibholm til, nærmeste nabo til Fossevangen som vi mente vi burde have selv om det var en svineejendom med 2 bygningssæt. Grisene blev solgt hurtigst mulig, og vi lejede staldene ud til Jan Ulrich, som bruger dem til slagtesvin.

1042 ha have vi nu fået samlet og havde dermed fået samlet alt det, som vi kunne ønske, samtidig med at der var blevet en stor gæld her ved indgangen til det finansielle sammenbrud.

2008 var også året hvor vi fik malke robotter, der havde været nogle kraftige problemer med mandskab igennem et par år og vi havde fået nogle unge folk fra Ukraine til at hjælpe med køerne, vi troede ikke på det ville blive fremtiden og valgte derfor teknikken.

7 robotter kom i gang på Klovborg i februar 2008, og i maj startede vi 3 op på Lykkegård. De sidste 4 kom så på Mosegården i starten af 2009. Der kom så 2 mere på Klovborg 2011 så der nu er 16 styk tilsammen. Det giver en anden arbejdsdag, men dog stadig en del arbejde fordelt over hele døgnet, hvor der før var nogle faste tidspunkter.

2008 var også året, hvor der kom en ny finanskrisen og dermed en anden hverdag for os, likviditet havde der været rigelig af hvilket også kan ses ved vores store opkøb af ejendomme gennem nogle år. Det blev nogle år med øget fokus på indtjening og optimering af det vi havde.

2009 var et rædselsår med et voldsomt fald i mælkeprisen, vi tilpassede så meget som muligt.

De næste par år var vi stadig presset på mælkeprisen.

2011 blev den mest besværlige høst vi kan minde, det endte med at vi havde ca. 50 ha, som ikke blev høstet. Det har vi gjort alt for og ændre, og 2012 blev en rimelig god kornhøst, vejret drillede så ved majshøsten ligesom de var noget trykket på grund af den kolde sommer.

Alt kan ændre sig og 2013 har vi haft en god stigning i mælkeprisen ligesom der har været den bedste sommer i flere år, hvilket passer vores lave jorder godt, og så blev vi færdige med at høste i august, det kan jeg ikke huske er sket siden 1976.

Støvringgård og kloster

Deltagerne på årsmødeforturen besøger Støvringgård ved Randers. Herresædets smukke hovedbygning var i mange år rammen om et jomfrukloster. Nu er det et bofællesskab. Ved besøget ser vi kirkesalen, de smukke sale og stuer samt kommer en tur i den store park.

Historie

Støvringgård kan føres tilbage til omkring 1300, da den tilhørte Palne Iuul, sønnesøn af ridder Niels Iuul, stamfader til slægten "Lilje-Iuul". Hans datter blev gift med Niels Bugge til Hald, hvis datter, Eline, bragte gården til hendes mand, Christian Vendelboe. Gården fulgte deres datter, Else, til hendes mand Axel Thott. Deres sønnesøn giftede sig med Margrethe Bjørn fra Stenalt, efter hvis død år 1500 Støvringgård arvedes af hendes brødre, af hvilke rigsråd Jacob Bjørn senere blev eneejer. Støvringgård kom til en slægtning, den senere kansler Niels Kaas, hvis brodersønner Mogens og Erik Kaas arvede den. I 1614 blev Mogens Kaas eneejer. De var brødrene Kaas, der begyndte opførelsen af den nuværende hovedbygning. Efter Mogens Kaas død deltes Støvringgård mellem børnene, hvis kreditorer senere fik part i gården.

En af kreditorerne var friherre Diderich Fuiren, og han blev eneejer i 1680. Efter hans død i 1686 sad enken med godset indtil datteren, baronesse Christine Fuiren, overtog herregården.

Slægten Fuiren

Den danske adelsslægt Fuiren eksisterede kun i to generationer, men den har sat sig tre varige spor. Den ene af slægtens herregårde, Vindingegård ved Fuglebjerg, fik navnet Fuirendal, hertil kommer de to fruentimmerasyler Støvringgård Kloster ved Randers og Det harboeske Enkefruekloster i København.

Som så mange andre slægter, kommer den fra det tyske område. Slægten kendes fra to brødre. Guldsmeden Diderik Fuiren (død 1603), hvis værksted fremstillede kong Christian den Fjerdes kongekrone, og købmand Henrik Fuiren, der etablerede sig i København.

Købmandens søn Jørgen Fuiren (1580-1628) var læge og botaniker. Han blev gift med Margrethe Fincke, datter af professor Thomas Fincke.

I ægteskabet var 5 børn:

- 1) Marie Fuiren gift med biskop Hans Svane.
- 2) Henrik Fuiren (1614-59) læge. Ugift.
- 3) Thomas Fuiren (1616-1673) Videnskabelig samler, pengeudlåner og godsejer. Ugift. Besad Vindingegård ved Fuglebjerg, Søndervang ved Ringkøbing og Støvringgård ved Randers.
- 4) Diderik Fuiren (1621-56) gift med Anne Kirstine Friis.
- 5) Søster Fuiren (1628-1648) gift med Cornelius Lerche.

Nr. 4 - Diderik Fuiren fik sønnen Diderik Fuiren (1656-1686), som arvede farbroderens godser. Den 13. marts 1677 ophøjedes han til friherre og 13. maj 1677 blev af Vindingegård oprettet baroniet Fuirendal.

Han havde i ægteskabet med Margrethe Ehlers (1651-1708) sønnen Diderik baron Fuiren (1681-1700) og datteren Christine komtesse Fuiren (1677-1735).

Sønnen overtog baroniet. Da han døde 19 år gammel, var der ingen mandlige arvinger, hvorefter baroniet hjemfaldt til kongen.

Christine Harboe f. Fuiren

Datteren arvede efter moderens død Søndervang og Støvringgård tillige med en betydelig formue. Hun var i 1703 blevet gift med gehejmeråd, overkrissekretær Jens Harboe (1646-1709). Ægteskabet var barnløst.

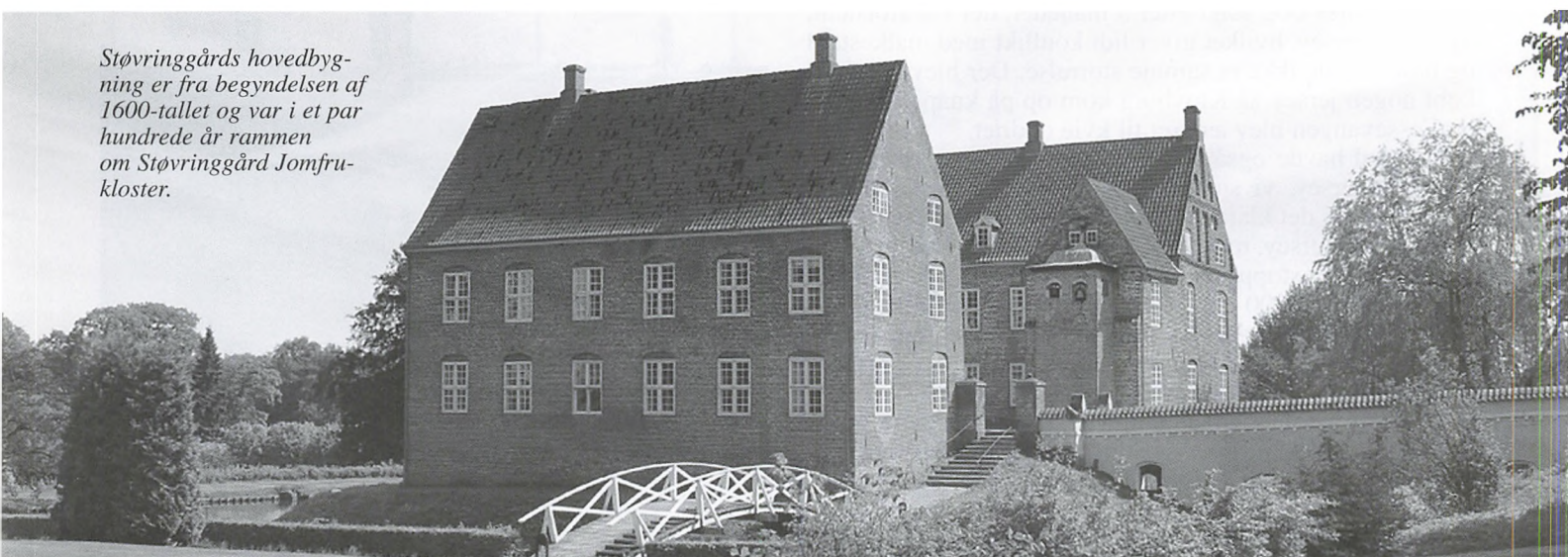
Christine Fuiren omtales altid som baronessen, og eftertiden vil vide, at hun var en begavet og energisk kvinde og dertil retfærdig og godgørende.

En omfattende og meget interessant beskrivelse af hende og hendes donationer fås i jubilæumsbogen fra 2010 "Støvringgård Kloster – fra jomfrukloster til bofællesskab". Ved baronesse Fuirens testamente dateret hendes dødsdag, den 23. november 1735, oprettedes Støvringgård Jomfrukloster og Det harboeske Enkefruekloster. Døtre og enker efter mænd i de fem første rangklasser kunne søge adgang.

Klosteret

Det lå i tiden at stifte både enke- og frøkenkloster. Ikke alle døtre af adel og borgerskab kunne blive gift. Ægteskabet forudsatte en medgift, og skulle faderen sikre sig en passende ægtefælle for en datter, så stillede det krav til medgiften. Derfor blev der et overskud af døtre. I katolsk

Støvringgårds hovedbygning er fra begyndelsen af 1600-tallet og var i et par hundrede år rammen om Støvringgård Jomfrukloster.

*I Riddersalen ses
et maleri af
Christine Fuiren.*

tid blev de overflødige døtre sendt i nonneklostre, nu måtte man skabe nogle milde stiftelser, hvor fødselsoverskuddet kunne anbringes.

Christine Fuirens bestemmelse var, at Støvringgård med gods og al anden herlighed skulle danne et kloster, hvor en priorinde kunne bo med 12 jomfruer, de såkaldte konventualinder. De jomfruer, der var indskrevet i klosteret, men som levede livet udenfor kaldtes ekspektantinder.

Efterhånden ændredes samfundet, og selv piger fra samfundets højeste klasser fik sig en meningsfyldt tilværelse. Dermed forsvandt grundlaget for alle landets frøken- og jomfruklostre. Det blev besluttet at indskrevne damer, som var enker kunne optages, og Støvringgård Klosters sidste priorinde, kammerherreinde Gudrun Castenschiold, var flyttet ind som enke.

Det var en smuk afslutning på en epoke. Stifterinden var enke og den sidste priorinde var det også.

Om forholdene på Støvringgård Kloster i nyere tid, dvs. 1970'erne, var der en hyggelig og naturlig omgangstone, man færdedes med værdighed og blev aldrig uhøflige overfor hinanden. For det kunne dannede mennesker ikke blive. For priorinden var "dannelse" ensbetydende med ikke at støde andre, at kunne føre en alsidig samtale, at være velklædt og have kendskab til sprog og pæne bordmanerer. Priorinden var udmærket klar over, at sådanne krav til etiketten i 1970'erne kunne lyde koketteret, men hun kæmpede en hård kamp for, at damerne ikke skulle havne på et "klasseløst" kommunalt plejehjem.

Direktionen følte sig snart nødsaget til at søge ministeriets og dronningens samtykke til ophævelse af den gamle fundats. Det var ikke kun en ny tid, men en stram økonomi, der gjorde udslaget. Konventualinder – det være sig jomfruer som enker – forblev en mangelvare.

26. oktober 1978 underskrev klosterets protektor, Dronning Margrethe, ændringerne til fundatsen, så klosterets lejligheder kunne lejes ud til alle personer.

Rosa Helweg fortæller

Fru Rosa Helweg, har været oldfrue på klosteret, og er nu beboer. Hun er en stor kender af stedet, og hun fortæller,

at 1. december 1981 flyttede de sidste fire konventualinder ud. Klosteret blev ombygget, så hver lejlighed fik eget køkken samt bad og toilet.

I 1988 flyttede de nye beboere ind. Dengang spiste beboerne sammen. Nu laver beboerne selv mad, men en gang imellem er der fællesspisning, og en gang om måneden laver klosteret middagen.

Der er 9 lejligheder i hovedbygningen og 4 lejligheder på gården. Der er 15 beboere, da enkelte af lejlighederne er egnede for par.

Der er krav til, at beboerne er medlem af den danske folkekirke og kan indordne sig fællesskabet.

En tradition er bevaret. Den 3. oktober holdes stiftelsesfesten med beboere og bestyrelse.

Rosa Helweg har skrevet flere bøger om Støvringgård Kloster, bl. a. "En svunden tid", som er værd at læse.

Hovedbygningen

Hovedbygningen, der var rammen om klosteret, er anlagt omkring 1600. Det er et anlæg fra renæssancen, men udtrykket er ældre, nærmest sengotisk. Det var brødrene Niels og Mogens Kaas som anlagde en vinkelbygning, de nuværende fløje mod nord og øst. I 1622 opførtes syd- og vestfløjen, og i 1630 tilføjedes en tårnagtig udbygning på sydfløjen.

I det indre står hovedbygningen stort set som da Christine Fuiren fik det ombygget. De smukke trapper er i barokkens tunge stil, medens kirkesalen er domineret af rococoens lethed.

Foruden kirkesalen, salene og de 9 lejligheder rummer hovedbygningen også en række rum, som står fra dengang, da klosteret var rammen om jomfruerne fra rangklasserne. Det gamle køkken og alle de andre rum, som havde med domestikken er heldigvis bevaret og står som i klosterets tid. I et chiffonniere opbevares de gamle tekstiler, som duge, servietter m.v.

Drift

Støvringgård gods omfatter 518,3 ha, heraf er 290 ha er skov.

Rævhede Naturprodukter

Årsmødeudflugten slutter hos Annette og Jimmy Havgaard, der fra deres gård driver Rævhede Naturprodukter. Jægersoldaten Jimmy Havgaard købte i 1985 gården på Rævhede. Der var dengang 24 ha, nu er der 30. Det var en gård, hvor der havde været svineproduktion, men produktionen var ophørt efter kreditforeningen havde overtaget den. Så blev Jimmy Havgaard uddannet landmand, og driften kom til at omfatte en besætning af hjortedyr. Nu omfatter besætningen 45 mufloner, 30 kron dyr og 90 dådyr. I den gamle staldlænge indrettedes butik, slagteri, pølsemageri og velfærdsrum.

Ideen til dette fik Jimmy Havgaard takket være hans store interesse for jagt og vildtpleje. Hidtil var der kun tradition for at servere dyr som festmand. Han ville skabe andre udskæringer og pålæg. Udskæringer som passede til en families middag. F. eks. to bøffer af hjortekølle. For at redde sovsen kan man så købe en flaske med fond, og der følger også specialkrydderier med.

Der er udviklet mange slags pålæg som f. eks. dådyr-spegepølse og kron dyrrullepølse.

Der er fire ansatte foruden det løse.

Annette og Jimmy Havgaards søn, Rune, er med i fritiden. Han er i slagterlære og ad den vej gør han sig kompetent til at føre firmaet videre. I weekenden 23.-25. januar deltog han i Danmarksmesterskabet i Skills i Ålborg. En konkur-

rence, hvor håndværkerlærlinge fra alle fag dyster, og her blev Rune Havgaard Danmarksmester indenfor detailslagterne.

Foruden butikken med specialiteter og delikatesser leverer firmaet mad ud af huset. Især buffeter med vildt på mange måder.

Rævhede Naturprodukter har også en grossalg og nethandel. Man kan orientere sig om sortimentet på www.raevhede-naturprodukter.dk

Når vi har set os om på gården og hørt om virksomheden, er det tid til frokosten, og den serveres i gårdens velfærdsrum og består af en tallerken med gårdens delikatesser.

Det taler til arrangørernes gode eftermæle, at de har henlagt frokosten hertil. Bladets udsendte har allerede besøgt Rævhede Naturprodukter, og de mange delikatesser glædede den gamle epikurær.

Rævhede

Rævhede er et område vest for Åbybro. I Matriklen af 1688 er Rævhede nævnt med 2 gårde. Dette ejerlav havde 21 tdr. hartkorn og 95,4 tdr. land dyrket areal, hvilket var et stort areal for den tid.

De to gårde er der endnu, men Nørremark eller Havgård, som den kaldes i dag, er opstået senere.

Et tilbageblik med tanker på miljøet

Af Ole Krogh Jensen,
Kroghbrogård,
Brandelev,
4700 Næstved.

I 1939 oprettedes Brandelev Vandværk. Det skete midt i Brandelev by, lige nord for byens gamle gadekær. Her borede man efter vand det sted eller tæt ved, hvor Brandelevgaards mødding havde ligget indtil 1866, da gården flyttedes ud til sin nuværende beliggenhed. På dette sted havde der været mødding i ca. 1500 år. Boringen leverede drikkevand til forbrugerne i flere årtier.

I mere end 70 år har jeg fulgt livet i og omkring Fladsaaen der løber igennem markerne og yderst i haven til min fødegård, som jeg stadig ejer. Dengang var det lodsejerne, der skulle slå kanterne og oprense åen. Der skulle være absolut uhindret passage for vandet. Det blev synet og kontrolleret af vandsynsmændene, respektable folk udpeget af sognerådet. Jeg kan huske, at blot nogle få græsstrå, der hang ned i vandet, blev påtalt alt efter vandsynsmændenes nidkærhed. Dengang var der fuld besætning på alle ejendomme og alle møddinger havde afløb til åen enten direkte eller gennem drænledninger. I mine drenge og ungdomsår vranglede det med ørreder i åen om efteråret når de kom op i åen for at gyde. Man kunne se dem ligge og gyde eller de stod i skjul under brinkerne.

Nu er det mange år siden jeg har set ørreder i åen. Siden den tid er der ellers gjort meget til gavn for vandmiljøet. Effektiv oprensning af åen finder ikke sted. Den meterhøje grøde i åen bliver nødtørftigt slået sidst i oktober. Indtil

da har der været et morads, hvor en ørred næppe kunne trænge igennem. Alle møddingsafløb er for længst ophørt. Der er indført strenge restriktioner for tilførsel af gødning på markerne. 10 meter på begge sider af vandløbene må ikke dyrkes. Uden erstatning til ejerne for ejendommens værdiforringelse. For min ejendoms vedkommende med dens 6 vandløb er det afgivelse af 2,8 hektar. Dette til trods for grundlovens sikring af den ukrænkelige ejendomsret. Hvad siger den danske lovgivne forsamling til det? Intet. Absolut intet. For de har selv vedtaget loven.

Forhåbentlig må vi opleve den dag, hvor der atter kommer folk i Folketinget med andet kendskab til verdens virkelighed end universitetets eksamensbord.

Jens og Anna Jensens Fond

Dansk Slægtsgårdsforening administrerer Jens og Anna Jensens Fond, der uddeler rejselegater til unge, der vil uddanne sig i teoretisk eller praktisk landbrug i udlandet.

Legatportioner på 5.000 og 10.000 kr. uddeles til ansøgere, der for at komme i betragtning, er i udlandet mindst 6 eller 8 måneder.

Ansøgning sendes til:

Carl Martin Christensen, Kåregård, Badstrupvej 39. 5485 Skamby

Kredsens arrangementer er interessante, og alle er velkomne til at deltage i det, der har interesse. Hvis man vil vide mere om et arrangement, så tag kontakt med formanden for den arrangerende kreds, navn og telefonnummer findes side 2.

Alle aktuelle indbydelser til kredsens arrangementer kan ses på foreningens hjemmeside www.slaegtsgaardsforeningen.dk under punktet kalender.

Himmerlandskredsen

Kredsen indbyder til virksomhedsbesøg torsdag den 27. februar 2014 kl. 10.30 hos A/S Hydrema, Gammel Kirkevej 16, 9530 Støvring.

Virksomheden blev grundlagt i 1959 af Kjeld Werner Jensen og er i dag ledet af 2. generation ved sønnen Jan Werner Jensen.

Vi skal have en rundvisning på fabrikken, hvor det rå jern bliver til flotte gule Hydrema maskiner.

Der sluttes af med et besøg i Juelstrup Parken 4, 9530 Støvring, Hydrema's salgskontor, hvor der serveres kaffe og en let anretning.

Redaktør Ole G. Nielsen vil komme og fortælle lidt om slægtsgårdsforeningens historie og fremtid.

Bestyrelsen

Haderslev kredsen

Vi afholder udflugt til "Slivsø" ved Hoptrup og besøg på Hoptrup Efterskole onsdag den 11. juni kl. 19.00.

August Kragh vil fortælle om Slivsø's retablering, og oprettelse af Hoptrup Efterskole. Og forstander Ken Petersen vil fortælle om skolen og vise rundt.

Efter kaffebord afholder vi vor årlige generalforsamling.

Vi mødes på parkeringspladsen ved Efterskolen.

Jens M. Knudsen.

Fynskredsen

Foreningen har i februar indbudt medlemmerne til Wiener Johann Strauss Koncert-Galla i Odense Koncerthus. Vi starter med middag på Hotel Radisson, der er solgt 50 billetter.

Der er arrangeret virksomhedsbesøg på Fynsværket Havnegade 120, 5000 Odense torsdag den 27. marts kl. 15.00, hvor der også bliver afholdt generalforsamling. På valg er Finn Bang Olsen.

Rundvisningen varer ca. 2 timer og bestyrelsen gør lige opmærksom på, at der er lidt langt at gå. Der bydes på en sodavand eller lys øl bagefter.

Tilmelding senest den 20. marts til Karen Jacobsen 64712360 eller Mogens Andersen 65958022.

Sommerudflugten er fastsat til den 26. juni og går i Morten Korchs fodspor.

Mogens Andersen

Midtjysk Kreds

Midtjysk Kreds starter årets program med et virksomhedsbesøg på Scantruck A/S i Skive onsdag den 23. april kl. 18.30. Virksomheden er beliggende på Katkærvej 5, 7800 Skive. Frem for i forbifarten at se de mange opstillede maskiner fra et bilvindue bliver der denne aften mulighed for at komme tæt på og høre om virksomheden og dens mange produkter.

På hjemmesiden er beskrevet at MANITAU er verdens førende leverandør af teleskop læssere og terrængående gaffeltrucks. MANITAU er kåret som "Dealer of the Year" og den mest solgte teleskoplæsser til grusgrave og landbrug. Virksomheden forhandler desuden kendte mærker som Kamutse, Atlas Weyhausen, mv.

Scantruck A/S vil være vært ved kaffen, men virksomheden vil gerne vide hvor mange vi kommer så derfor tilmelding til Knud Høstgaard Møller på tlf. 97 564 071 senest den 15. april.

Lige op til sommerferien fredag den 27. juni kl. 18.30 er Midtjysk Kreds blevet inviteret til at besøge Vindumovergård Gods på adressen Vindumovergårdsvej 6, 8850 Bjerringbro. Det er en gammel hovedgård med en lang historie, som vi vil fortælle mere om i næste blad.

Gården er beliggende naturskønt og lige op mod hovedbygningen ligger kirken. De nuværende ejere Charlotte og Hans de Neergaard er tredje generation på stedet.

Godset drives med land- og skovbrug og tilliggendet omfatter 360 hektar. Desuden er der 200 hektar i pasningsaftaler.

I dyrkningen indgår avl af frø, gulerødder, hestebønner, hvede og raps. Desuden er der i en af de store gamle længer indrettet showroom med salg af lamper og andre spændende kvalitetsprodukter til boligindretning. Der kan henvises til hjemmesiden www.vindumovergaard.dk.

Denne aften bedes I selv medbringe kaffen som kan indtages i gårdens showroom.

I slutningen af sommerferien og lige før høst skal Midtjysk Kreds igen til Skive området. Torsdag den 31. juli kl. 18.30 er der gårdbesøg på Vrouetoftgård hos ejerne Marianne Hauge og Niels Nielsen, der er 7. generation på gården. Gården er beliggende på Vrouevej 7, 7800 Skive. Arealet er løbende udvidet og er på 212 hektar. Foruden planteavl er der en svineproduktion med søer, opfedning og salg af smågrise.

Gården har været udførligt beskrevet her i tidsskriftet i nr. 413 fra august-september 2011, så jeg kan kun opfordre jer til at læse mere om den aktive familie der i generationer har haft Vrouetoftgård som base.

På gården ligger der et gammelt hus, som også bruges som byens forsamlingshus. Det er udstyret med gamle skolemøbler, så her vil Midtjysk Kreds afholde sin generalforsamling. Marianne og Niels vil være værter ved en kop kaffe.

Tilmelding til undertegnede på e-mail:

gunhild.olesen.moller@rn.dk senest 26. juli.

Hvis I af en eller anden grund ikke har fået jer tilmeldt til et af vore arrangementer er I hjertelig velkomne alligevel, men af hensyn til værtsfolkene er det rart at vide, hvor mange stole der skal bruges, og hvor meget kaffe der skal brygges.

Gunhild Olesen Møller

Vejlekredsen

Kredsen indbyder til forårsmøde tirsdag den 25. marts kl. 14.00 på Vingsted Mølle, Vingstedvej 7182 Bredsten.

Vi har inviteret tidligere borgmester i Egtved kommune Jørgen Petersen, hans emne vil være: Fra Lammefjorden til Egtvedpigens land.

Efter Jørgen Petersens indlæg vil der være kaffe.

Pris for eftermiddagen 60 kr. pr. person.

Tilmelding senest lørdag den 22. marts til Inger og Thorkild Jacobsen 75851384, Helle Petersen 75865416 eller Steffen Buch Juul 40865493.

Steffen Buch Juul.

Lolland-Falsterkredsen

Bestyrelsen indbyder sine medlemmer til Generalforsamling og Tulipantur tirsdag den 25. februar 2014 kl. 19.00 ved et besøg hos gårdejer Hans Jørgen Hansen, "Bregnholt Blomster", Østvej 6, Herritslev, 4880 Nysted.

Derfra kører vi til "Den gamle Gaard", Stubberupvej 17, 4880 Nysted, hvor man afholder generalsamling, og der serveres kaffe. Fru Bodil Hansen vil fortælle os om sit barndomshjem "Den gamle gaard".

Pris for kaffe er 45 kr.

Mogens Hansen.

Sjælland Syd

Generalforsamlingen er fredag 14. marts kl. 14.00 i Everdrup samlingshus.

Efter generalforsamlingen vil borgmester Carsten Rasmussen, Næstved holde foredrag. Emnet er: Fra vejmand til borgmester.

Den 1. juli besøg på Saltø gods, hvor greve Scheel-Plessen fortæller og derefter Herlufsholm skole og kirke, hvor kirkens tidligere præst Ejlf Kristensen fortæller og viser.

Knud Petersen

Vestsjællandskredsen

Generalforsamlingen afholdtes tirsdag, den 28. januar på landbrugsskolen i Høng.

Undervejs i sin beretning med status over aktiviteter m. v. havde formanden også et tilbageblik på kredsens 25 år. Indlægges bringes under afsnittet om kredsens historie (Side 1X) Der var genvalg til bestyrelsen for Karen Andersen og Erik Ellegaard, til Inger Skovgaard Jensen som bestyrelsessuppleant og Vagn Juel Jørgensen som revisor. Efter kaffen fortalte landbrugsskolens forstander Karl-Aage Hornshøj Poulsen om oplysningstanken, som Grundtvig beskrev i sangen "Er lyset for de lærde blot" i 1839, og Kolds skoletanker, som Anders Jørgensen bygge sin Højskole på. Landbrugsskolen, Husmandsskolen, Privatskolen, Gymnasiet og Erhvervsskole er alle aflæggere af Højskolen i Høng. Derefter gennemgik forstanderen landsbrugsskolens skiftende forstandere og satte dem ind i et uddannelsesmæssigt perspektiv. Og det hele sluttede med en oversigt over landbrugsskolernes fusioner, så der i dag kun er en landbrugsskole på Sjælland, men med to afdelinger, en i Høng og en ved Roskilde.

Efter forstanderens meget interessante gennemgang af skolens historie sluttede man dagen med at besøge skolens nye byggeri, som blev indviet i sidste uge, og byggeriet rummer 40 nye elevværelser.

Karen Andersen

Nye MEDLEMMER

Hans Frandsen
Hjorthøjvej 5
4200 Slagelse

Helle Christensen
og Vagn Rasmussen
Bødker alle 6
4840 Nørre Alslev

Gårdejere
Annette Frydendal
og Jens Nielsen
"Alleenborg"
Bjælkehovedvej 50
4913 Horslunde

Gårdejere
Inger Astrup og
Erik Andersen
"Sillesthovedgaard"
Sillesthovedvej 14 A
7323 Give

Gårdejere
Kirsten og Svend
Fredholm
Grynderupvej 44
7870 Roslev

Gårdejere
Lisbeth og Jens
Laurits Overgaard
Tingstedvej 15
Ørding
7990 Øster Assels

Niels Jørgen Nielsen
Stenvad Bygade 64
8586 Ørum Djurs

Gårdejer
Andreas Vejen
Petersen
Oudrupgårdsvej 11
Gangsted
8732 Hovedgård

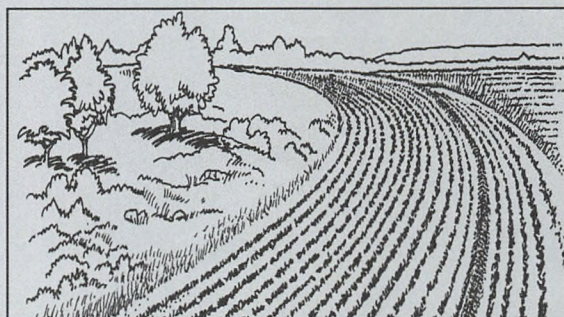
Aase og Bertel
Christiansen
Voer Færgevej 72
8950 Ørsted

Peder Pedersen
Halkærgårdvej 1
Volstrup
9230 Svenstrup J

Gårdejere
Marianne Simonsen
og Preben Ørum
"Sønderhaven"
Stadevej 314
Serritslev
9700 Brønderslev

Gårdejer
Keld W. Pedersen
"Bækholm"
Bækholmvej 64
Hørmested
9870 Sindal

Gårdejer
Søren Vinter
"Vinterly"
Vintersvej 15
Vester Tversted
9881 Bindslev

Om slægtsgårds kredse 1

Dansk slægtsgårdsforening har nu 14 kredse. Med dette blad begynder en serie artikler, der kort fortæller om de enkelte kredse.

Vendsysselkredsen

Indtil vedtægtsændringerne i 1990 bestod Dansk Slægtsgårdsforenings hovedbestyrelsen af nogle årsmødevalgte medlemmer, som i noget omfang skabte en lokal kreds bag sig.

For Vendsyssels vedkommende var der frem til 1990 valgt følgende hovedbestyrelsesmedlemmer:

1944-1962 Ths. B. Thomsen, Ulsted.

1946-1974 Holger Grønved, Mygdal.

1974-1986 Jørgen Skoven, Hirtshals.

1986-1998 Ingrid Houbak, Gedemålgård.

I 1982 oprettedes Vendsysselkredsen. Peter Bendtsen valgtes til formand, og Ingrid Houbak, der var indtrådt i bestyrelsen, fortsatte i hovedbestyrelsen.

Med de nye vedtægter i 1990 blev Peter Bendtsen også medlem af hovedbestyrelsen, men han valgte at trække sig p.g.a. svagte helbred.

Dermed har kredsen haft følgende formænd:

1982-1990 Peter Bendtsen.

1990-1999 Esben Saksager.

1999-2001 Peter Vestergaard Olesen.

2001-2004 Poul Frandsen, Snæverholt.

2004-2007 Kræn Hjortlund.

2007-2008 Thomas Skoven.

2008- Niels Ole Volhøj.

Vestsjællandskredsen 25 år

Den 23. januar i år var det 25 år siden Vestsjællandskredsen blev oprettet. Initiativet skyldtes den daværende landsformand, Jens P. Petersen, som på hovedbestyrelsesmødet i oktober 1986 sagde, at foreningen skulle have en mere finmasket struktur, og det ville være ønskeligt, om der oprettedes nye kredse i de områder, hvor der ikke var aktiviteter. Lokalt modnedes tanken for en Vestsjællandskreds, og den 8. august 1988 mødtes Verner Larsen, Herluffille fra hovedbestyrelsen, Meta Larsen, formand for Sjælland Syd og bestyrelsesmedlem i Sjælland Syd Kaj Nielsen, der boede i den kommende Vestsjællandskreds.

På dette møde besluttede man at indkalde til et indledende møde, hvor man ville fastlægge skellet mellem Vestsjælland og Sjælland Syd, drøfte bestyrelse, vedtægtsudkast m. v. Mødet afholdtes den 12. oktober. Da Meta Larsen havde sygdom i familien, mødte Ruth Engelsborg som repræsentant for Sjælland Syd, og der nedsattes et arbejdsudvalg, der skulle forberede den stiftende generalforsamling.

Dette arbejdsudvalg bestod af Helge Christiansen, Bildsø, Ruth Engelsborg, Rosengård, Arne Højland, Gierslev, Holger Jensen, Årslev, Jørgen Kofoed, Ugerløse og Kaj Nielsen, Ormslev.

Næste møde i arbejdsudvalget afholdtes 21. november og udvalget havde suppleret mig med Orla Jensen, Sjællands Odde og Christian Nielsen, Tølløse.

Den 23. januar 1989 samledes 32 medlemmer på Bromølle kro, hvor man kl. 13 begyndte med en buffet. Så afholdtes den stiftende generalforsamling. Derefter serveredes eftermiddagskaffen og dagen sluttede med et indlæg af Dansk Slægtsgårdsforenings landsformand Carl Martin Christensen.

Bestyrelsen holdt konstituerende møde den 6. februar og her valgtes Arne Højland til formand og Kaj Nielsen til næstformand og kasserer.

Arne Højland var formand frem til 1999, derefter sad Vagn Juel Jørgensen, Flakkebjerg på posten indtil 2010, da han afløstes af Villy Langthjem, Dianalund. På grund af sygdom trak Villy Langthjem sig efter et år, hvorefter Karen Andersen, Vollerup på Røsnæs blev formand.

Kaj Nielsen, som var flyttet fra Sjællands Syds bestyrelse til den nye bestyrelse for Vestsjælland blev ved konstitueringen i 1989 næstformand og kasserer. Ved generalforsamlingen i 1998 ønskede han at udtræde af bestyrelsen, men valgtes til revisor, og dette hverv bestred han indtil 2012.

Vestsjællandskredsen var i 1993 og 2007 vært for Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde.

I de første år skiftede man mellem landbrugsskolen og steder i Nordvestsjælland, men siden 1994 har vi afholdt vore generalforsamlinger her på Landbrugsskolen

KLIP

Tilmelding til Dansk Slægtsgårdsforenings årsmøde 2014

Tilmelding kan kun ske skriftligt eller pr. e-mail til Slægts-gårds-foreningens forretningsfører Inger M. Hansen, Svalevej 13, 4440 Mørkøv, e-mail: imhan@post.tele.dk **senest den 1. april 2014.**
For deltagere som ikke skal overnatte senest den 1. maj.
Når tilmelding er modtaget fremsendes regning.

FØLGENDE DELTAGERE TILMELDES (skriv tydeligt):

Navne _____

Adresse: _____

Telefon: _____

Hermed bestilles (skriv antal personer)

- Møde**
- _____ Besøg på "Støvringgaard Kloster", fredag
 - _____ Middag, fredag
 - _____ Frokost, lørdag
 - _____ Eftermiddagskaffe, lørdag
 - _____ Festmiddag, lørdag
 - _____ Frokost m.m. søndag

- Overnatning**
- _____ Lørdag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Lørdag - søndag, enkeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, enkeltværelse

Fortur _____ Fortur alt incl. .med påstigning _____

KLIP

Afbud

Eventuelle afbud meddeles **straks** til Inger M. Hansen, hvis betaling skal undgås.

TIL EGEN ERINDRING:

Hermed bestilles (skriv antal personer)

- Møde**
- _____ Besøg på "Støvringgaard Kloster", fredag
 - _____ Middag, fredag
 - _____ Frokost, lørdag
 - _____ Eftermiddagskaffe, lørdag
 - _____ Festmiddag, lørdag
 - _____ Frokost m.m. søndag

- Overnatning**
- _____ Lørdag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Lørdag - søndag, enkeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, dobbeltværelse
 - _____ Fredag - søndag, enkeltværelse

Fortur _____ Fortur alt incl. .med påstigning _____

Guld på gaden

Jævnligt høres i radioen diskussioner om nyttejob, hvor dem, der er disponible for arbejdsmarkedet får en kommunal ansættelse og udfører samfundsnyttigt arbejde, der normalt ikke ville blive udført på grund af politikernes prioriteringer.

Der høres om utilfredshed fra nogle af disse nyttejobbere, fordi de finder arbejdet med byens renholdelse og forskønnelse for uværdigt. De vil ikke samle hundelorte op!

I januar 1914 kunne man i Sorø Amtstidende under Korsør læse denne stadig aktuelle tilkendegivelse om tilstanden med et interessant løsningsforslag: "Vore Gaders Renholdelse lader meget tilbage at ønske. Særlig flyver der Masser af Papir omkring. Der var en Gang, at et Arbejdslem af og til viste sig i Gaden med en Sæk, hvori han opsamlede Papiret. En god Idé, der forhaabentlig ikke er aldeles forladt."

Et arbejdslem var en personer, der var indsat i byens arbejdsanstalt.

Nu klares meget at gadernes rengøring af et køretøj. I Slagelse fejes hesteskadronens efterladenskaber fra det ugentlige byridt op af en kommunalt ansat placeret i et motoriseret køretøj kaldet "Kosten", og det er der ingen, der beklager sig over. Moralen er altså, at der er ingen, som er utilfredse med at skulle fjerne dyrenes ekskrementer. Det er arbejdsprocessen, at gå med kost, skovl og trillebørn, som er problemet.

Men har disse kritikere af nyttejobbene et minimum af almen dannelse, så ville de erindre forfatteren Henrik Pontoppidan (1857-1943), der modtog Nobelprisen i litteratur 1917.

I erindringsbog "Under vejs til mig selv"; fortæller han om, hvorledes han 6 år gammel og netop flyttet til Randers fra præstegårdens vindue iagttog byen: "Her fra mit Vindu lærte jeg efterhaanden baade Byens Liv og adskillige af dens Beboere at kende. Det stærkeste Indtryk paa mig gjorde dog nogle sære Pjalteskikkelser, der i Ny og Næ dukkede op i Gaden med en snavset Blikspand i Haanden og kiggede sig omkring alle vegne. Det,

Henrik Pontoppidan,
1903

de saa ivrigt eftersøgte, var Hundenes Skarn, som de opsamlede med to flade Pinde. Jeg troede først det var Tyve og Mordere, der til Straf maatte udføre dette vanærende Arbejde; men en Dag fortalte Barnepigens mig, at Skarnet blev brugt til Byens Handskemagere, der anvendte det ved Garvningen af deres Skind. Jeg vilde ikke tro det. Jeg vidste jo, at Randers Handsker var berømte i hele Europa for deres Finhed. Men da jeg blev noget ældre og havde lært at stave mig gennem Smaanyhederne i Byens Avis, læste jeg en Dag om en Forretningsmand i Jerusalem, der var blevet straffet, fordi han en Række Aar havde ladet de strejfende Hundes Efterladenskaber opsamle og sende til en stor Handskefabrik i London, en Trafik, der havde gjort ham til en velstaaende Mand. Myndighederne hævdede nu, at Skarnet paa Gaderne var Byens Ejendom, dets Bortfjernelse altsaa Tyveri, og fik ham dømt til at afgive Størsteparten af det engelske Sterlingguld. Jeg havde med andre Ord gjort vor gamle Barnepige skammelig uret ved ikke at tro paa, hvad hun fortalte. Samtidig gik et Lys op for mig over et Par Linjer i en Salme, der til Stadighed blev sunget baade hjemme og i Kirken:

I Davids-Staden
Er Guld paa Gaden
O, Gud ske Lov!

Tvivilere kan finde citatet i salmebogen, hvor det er slutningen af 1. vers af nr. 383. I Johannes Åbenbaring kapitel 21 fortælles om det nye Jerusalem, og vers 21 har inspireret Grundtvig, for der står bl. a.: "og stadens gade var af rent guld."